

फाशीची शिक्षा झालेल्या बंधाला, फाशी देणा-या व्यक्तीस, (जल्लाद- hangman), द्यावयाच्या मोबदल्याबाबत .....

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग, मंत्रालय,
शासन निर्णय, क्रमांक - संकिर्ण ०९१२ /प्र.क्र.३४४/१२/तुरुंग-३
जागतिक व्यापार केंद्र, सेंटर-१, ३० वा मजला,
कफ परेड, मुंबई-४००० ०५
दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०१२.

वाचा:- १) शासन निर्णय, गृह विभाग क्र. एमआयएस-५१६२/१५२५२/IV, दिनांक २१ मे, १९६२.
२) शासन निर्णय, गृह विभाग क्र. आरजेएम १०५८ (XLVII)/१२४९५-XVI, दिनांक १८ जानेवारी, १९७१.

प्रस्तावना-

कारागृहातील बंधांना फाशीची शिक्षा देण्यासंदर्भात उपरोक्त अनुक्रमांक २ येथे नमूद केलेल्या दिनांक १८ जानेवारी, १९७१ च्या शासन निर्णयान्वये तरतुदी करण्यात आलेल्या आहेत. या तरतुदींमध्ये ज्याला फाशीची शिक्षा झालेली आहे, त्याला जी व्यक्ती फाशी देईल अशा व्यक्तीस कोणत्या दराने रक्कम द्यावी याबाबत शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक एमआयएस-५१६२/१५२५२-IV, दिनांक २१ मे, १९६२ मध्ये उल्लेख केलेला असल्याचे नमूद केले आहे. जी व्यक्ती फाशी देईल त्याला जल्लाद (Hangman) असे म्हटले जाते. महाराष्ट्रामध्ये सन १९९५ नंतर फाशीच्या शिक्षेची अंमलबजावणी करण्यात आलेली नाही. फाशी देणा-या व्यक्तीस रु. १०/- मोबदला द्यावा व कारागृह महानिरीक्षक हे विशेष बाब म्हणून रु. २५/- इतका मोबदला देऊ शकतील, असे दर दिनांक २१ मे, १९६२ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेले आहेत. या दरांमध्ये वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

यासंदर्भात शासनाने आता असा निर्णय घेतला आहे की, फाशी देणा-या व्यक्तीस (जल्लाद - hangman) यापुढे रुपये ५०००/- इतका मोबदला देण्यास शासन मान्यता देत आहे. त्याचप्रमाणे, बंधाच्या मृतदेहाची, त्याच्या-त्याच्या धर्माप्रमाणे, विल्हेवाट लावण्यासाठी कारागृह अधीक्षकांना दिनांक १८ जानेवारी, १९७१ च्या शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय करण्यात आलेल्या रु.५०/- इतक्या रकमेत वाढ करून ती रु.१५,०००/- इतकी करण्यासही शासन मान्यता देत आहे.

२. सदर खर्च ज्या मध्यवर्ती कारागृहामध्ये फाशीची शिक्षा झालेल्या बंधास फाशी देण्यात येईल, त्या मध्यवर्ती कारागृहाच्या त्या-त्या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर कार्यालयीन खर्चामधून करण्यात येईल. मध्यवर्ती

कारागृहाचे कार्यालयीन खर्चाचे लेखाशीर्ष “(००) १०१ तुरुंग- (००)(०१) मध्यवर्ती तुरुंग (२०५६००३५) दत्तमत-१३ कार्यालयीन खर्च” असे आहे.

३. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३६७/२०१२/व्यय-८, दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१२ नुसार प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१२१११६१५५८५५८६२९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(भै. भा. पारखी)
शासनाचे उप सचिव

प्रत -

मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव,
मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
महालेखापाल (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) - I/II, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर.
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
अपर पोलीस महासंचालक व कारागृह महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
सर्व विभागीय आयुक्त.
सर्व जिल्हादंडाधिकारी.
सर्व पोलीस उपमहानिरीक्षक.
सर्व पोलीस आयुक्त.
सर्व पोलीस अधीक्षक.
सर्व कोषागार अधिकारी.
सर्व कारागृह अधीक्षक, मध्यवर्ती कारागृह.
सर्व कारागृह अधीक्षक, जिल्हा कारागृह.
मा.मंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मुख्य सचिवांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
वित्त विभाग, कार्यासन- व्यय-८, मंत्रालय, मुंबई.
गृह विभाग, बीयुडी-१/ तुरुंग-१/तुरुंग-२ कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई.
निवडनस्ती (तुरुंग-३ कार्यासन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.